1.A hinduizmus szerint az ember nem egyszer él, hanem többször (reinkarnáció). Egyik élet kihatással van a másikra az erények illetve a bűnök alapján. Így mindenki a jelen életében bűnhődik múlt életének bűnei miatt.

Az élet sorozatos megjelenése a földön egy tökéletesedésre vezető állandó folyamat, és ennek alapján a brahmanizmus (hinduizmus egyik iránya) az embereket különböző osztályokra, kasztokra osztja, a tökéletességben elért fokozatok alapján. Az ember csak akkor juthat el a megtisztulásra és a nirvánába, ha saját kasztjában helyesen él. Ez azt jelentette, hogy az a jó vallásos ember, aki elfogadja saját kasztbeli sorsát, amit a karma végzetes törvénye kiszabott rá, s nem próbál meg abból kilépni, vagy nyomorán változtatni. Mahatma Gandhi és Teréz Anya voltak a kasztnélküliek, azaz a kitaszítottak nagy védnökei Indiában.

2.Buddha azt tanítja, hogy minden szenvedés, fájdalom gyökere a vágy. Le kell tehát rombolni a vágyat, és akkor eljutunk a Nirvánába. Ha a vágyat leromboljuk, akkor a személyiségemet semmisítem meg.

Így eljutok az "immunis" állapotba, ahol szó szerint minden mindegy! Ebben az állapotban valóban nem fáj semmi: "Győztem a szenvedés felett egy megalázó béke – az emberi természet feladása – árán!" ▶ Buddha tanítása négy fő igazságot foglal magába: 1. A földön minden csak szenvedés, múlandó. 2. A szenvedés oka a vágy – az élet, a hatalom, az élvezetek után 3. A szenvedéstől való szabadulás útja az önzés, az életszomj, a vágy kioltása. Így jut el az ember a nirvánába, vagyis a teljes közömbösség, megelégedettség és érzéketlenség nyugalmába. 4. Az életszomj kioltásának, vagyis a szenvedés megszüntetésének nyolc útja van: a helyes hit, a helyes gondolkodás, a beszéd, a cselekvés, az élet, a törekvés, a vizsgálódás, a szemlélődés. A buddhizmus is a lélekvándorlás híve (Tomka 18.). Jézus nem akarja kioltani a vágyat, sőt, azt szeretné, ha az egekig csapna fel: "Azért jöttem, hogy tüzet hozzak a Földre. Mi mást akarnék, mint hogy lángra lobbanjon". (Lk 12,49) A halvérű, lángolni nem tudó keresztény igazából nem is keresztény. Szomorú egy szent az, aki szomorú. Jézus teljes szenvedélyünket az Atyára akarja irányítani: "Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből" (Lk 10,27), s azt akarja, hogy ennek a szenveteke a szenvedélyétől hajtva odaforduljunk a testvérhez: "szeresd felebarátodat, mint önmagadat." (Mt 19,19; 22,39; Mk 12,31; Lk 10,27) A szentekben látjuk, milyen szenvedélyesen szerettek Istent és embert. A keresztény felebaráti szeretet nem húzódhat vissza közömbös védettségébe. A Krisztus-tanítvány hagyja magát megsebezni, célja nem a szenvedések megszüntetése, hanem a közelség, a szeretet. Ahhoz az Istenhez hasonlóan vállalja a szeretet kockázatát, aki olyan közel jött, hogy megölhettük őt. Ahol Isten teljesen személytelen, mint a buddhizmusban, ahol ő tiszta Semmi azzal szemben, amit mi valóságnak tartunk, ott ő semmiféle pozitív kapcsolatba nem kerülhet evvel a világgal.

- 3.Mohamed szerint a szent háború (dzsihád) megengedett Allahért, a nő alárendelt, akit Isten szolgálni teremtett, az emberi szabad cselekedeteket így a rosszat is Isten előre eldönti, elrendeli. Bele kell törődnünk végzetünkbe, mert Allah így rendelkezett. Már születésem előtt Isten eldöntötte, hogy halálom után hová kell kerülnöm. Az ilyen szempontok szerinti vallási gondolkodás megszünteti az emberi szabadságot. Az ember saját cselekedeteinek tulajdonosa, de nem teremtője, szerzője, mert Isten mindent előre látott. Ez egyfajta fátum-hit veszélyét hordozhatja magában. Könnyen rá lehet fogni mindenre: "Allah így akarta", ahelyett, hogy szabad akaratunkból változtatnánk rajta. Egy adalék még: maga Mohamed is fegyveres erővel terjesztette az általa kitalált vallást.
- 4.A keresztény újdonság: vallás = az ember istenkeresése; kereszténység = Isten emberkeresése
- A kereszténység újdonsága: nem az ember keresi Istent, hanem Isten az, aki kinyilatkoztatta magát az embernek, végül a legteljesebb módon Jézus Krisztus által. A kereszténység újdonsága és azonossága az emberré lett Isten. Benne a távoli Isten közelivé vált. Jézus Krisztus nem csak példakép. Az ember nem üdvözülhet saját erejéből, a vallás önmagában nem üdvözíti az embert. A személyes Isten megtapasztalása, s a hozzá való igazodás üdvözítheti az embert. A kereszténység ezért nem pusztán erkölcsi tökéletességre vezető út, hanem hit az emberré lett Istenben: "önátadás" személyének, elszakíthatatlan "hozzákötődés". Eleven, tényleges kapcsolat Jézus Krisztussal. A kereszténységben minden más csak másodlagos, s csak ezzel összefüggésben van jelentősége. Maguk, a keresztények nem ismerik eléggé a saját vallásuk lényegét. (BJ 25-32)
- 5.A keresztény misztika célja nem a szenvedéstől való menekülés, hanem a szeretet, a meditáció csak akkor hiteles, ha cselekedetekben nyilvánul ki: Krisztus az emberek minden állapotát ismeri: az elhagyatottságot, a vigasztalanságot és a szenvedést is, ezért mindezek az állapotok igazi formái az Istennel való találkozásnak. A keleti spiritualitás pont ezektől menekül. Minden olyan meditáció, spiritualitás, ami nem Krisztusból indul ki, céljának egy bizonyos fajta vallási élvezetet tekint. Az igazi keresztény spiritualitás soha sem a saját lelki szükségleteinek a kielégítése.
- 6.Egyik vallásalapító sem állítja magáról azt, hogy ő maga lenne az Isten, Jézust kivéve. Jézus minden ember egyenlőségét hirdette már akkor, amikor még az általános társadalmi felfogás gyökeresen más volt. A vallásalapítók ezzel szemben nagy különbséget tettek ember és ember között. A vallásalapítók esendő bűnös emberek voltak. Jézus viszont szent és bűntelen életet élt. A vallásalapítók böjttel, aszketikus élettel küzdöttek a megtisztulásért. Buddha még a "megvilágosulása" után is jó darabig kicsapongó szexuális életet élt, amiért követői meg is rótták.
- 7."A kinyilatkoztatásnak két könyve van: a természet és a Szentírás" írta Bonaventúra. Isten a teremtésen keresztül kimondta önmagát, ez a szava minden kor, bármely vallású emberéhez eljutott. Ezen a téren sok közös, egyaránt felismert igazság és bölcsesség található a nagy világvallásokban. Az Isten azonban személyesebben is szólt hozzánk a prófétákon és a sugalmazott szentírókon keresztül, s fokozatosan tárta fel önmagát. Az ószövetség kezdeteinél még sok mindent csak homályosan ért meg az ószövetség népe, de egyre tisztultabb lesz az isten-képük. Mégis akkora a homály, hogy a Messiás eljövetelére van szükség, aki Istennek végső szava hozzánk: "A nép, amely (az Újszövetséghez képest) sötétségben jár, nagy fényességet lát". (Iz 9,1) Isten a végső időkben már "Fia által szólt hozzánk". (Zsid 1,1)
- 8.A kinyilatkoztatás teljessége Jézus személye, s mindaz, amit Jézus tett és tanított. Krisztus az egyetlen közvetítő Isten és az emberek között, és Ő a világ egyetlen Üdvözítője. (II. János Pál: EiE 20.)
- 9.Jézus Krisztus a kinyilatkoztatást és önmagát a Péterrel egységben lévő Egyházra, vagyis a katolikus Egyházra bízta, s az Egyház a legnagyobb gonddal őrizte ezt meg életében, az Újszövetségi Szentírásban és a Szenthagyományban (azaz az apostoli tradícióban), mert a Szenthagyományban őrizte meg az Írás egyedül hiteles értelmezését. Ezért, aki az Egyház tanításától eltérően magyarázza a Szentírást, az tévesen magyarázza (pl. a szekták), mert nem veszik figyelembe a Szenthagyományt, Jézus kinyilatkoztatásának a Bibliában le nem írt részét, ami az Egyház életében évezredeken át hitelesen továbbadódott megélt valóságként, egy másik része pedig hiteles szentírás-magyarázatként. Kinyilatkoztatás = Szentírás + Szenthagyomány. Jézus nem egy könyvre bízta rá üzenetét és jelenlétét, hanem a vele egységben lévő apostoli közösségre, s nem azt mondta, hogy "adok nektek egy könyvet, abban minden benne lesz", hanem "maradjatok bennem" és az "én igéim tibennetek" (Jn 16, 4;7), s "a Szentlélek elvezet titeket a teljes igazságra". (Jn 16,2) Ezért téves a reformáció jelszava: Sola Scriptura = egyedül az írás elegendő az üdvösséghez, mert Jézus ilyet nem mondott, hogy "lesz egy könyv, ami minden képes továbbadni, amit rátok bíztam". Isten Igéje ugyanis nem zárható bele egy könyvbe. Azt viszont megígérte, hogy a Szentlélek segítségével olyan hűségesen tudja megőrizni az Egyház mindazt, amit rábízott, hogy tévedhetetlenül adja tovább a hitletéteményt: "Ég és Föld elmúlnak, de az én igéim nem múlnak el soha" (Mt 24,35), s "aki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket megvet, engem vet meg". (Lk 10,16) A Katolikus Egyház (minthogy korábban másmilyen nem is volt) a Szentlélek vezetésére Jézus szavainak egy részét leírta a Szentírásban, Jézus tetteit megőrizte pl. gesztusokban (ld. Szentmise mozdulatai, a kenyér), s üzenetének üdvösséghez szükséges lényegét őrzi még a Szenthagyományban. Az igazság garanciája tehát nem az, hogy valaki a Szentírásból idéz-e, hanem az, hogy benne áll-e az apostoli folytonosságban, s az apostoli tradíci
- 10.Ha valljuk az Egyház ősi hitét, hogy: extra ecclesiam nulla salus az Egyházon kívül nincs üdvösség, akkor hogyan üdvözülhetnek a nem keresztények? Erre ad választ a Zsinat tanítása: "Elnyerhetik az örök üdvösséget mindazok, akik önhibájukon kívül nem ismerik Krisztus Evangéliumát és Egyházát, de őszinte szívvel keresik Istent, és a kegyelem hatása alatt arra törekszenek, hogy teljesítsék akaratát, amelyet lelkiismeretük szavában ismertek fel" (II. Vatikáni Zs. LG 16). Akár tudják, akár nem, ha üdvözülnek, akkor egyedül Jézus Krisztus által üdvözülnek, s azért, mert az Egyház, Krisztus menyasszonya minden ember üdvösségéért felajánlja Jézus áldozatát értük is a Szentmisében. Ha pl. egy buddhista, aki önhibáján kívül nem jutott el Krisztus ismeretére és a belé vetett hitre, ha üdvözül, akkor csakis azért üdvözül, mert Jézus Krisztus érte is meghalt és feltámadt. A Katolikus Egyház küldetése, hogy az egyetemes testvériséget jelként megélje, a kultúrákkal és más vallásokkal való szeretetteljes párbeszéd folytán, s az egész emberiség egységét szolgálja, de nem feladva, hogy "nem adatott más név az ég alatt, amelyben üdvözülhetnénk", csak Jézus neve. Ezért elsődleges küldetése hirdetni minden népnek és mindenféle vallású embernek Jézus Evangéliumát. Ez is a kereszténység egyedülállósága, hogy a keresztény a testvériséget nemcsak hittársaira, hanem a más vallású testvéreire is kiterjeszteni hivatott. Ami jót és igazat pedig mindezeknél az embereknél találhatunk, azt az evangéliumra való előkészületként értékeli az Egyház, és Isten adományának tartja, aki megvilágosít minden egyes embert, hogy végül is élete legyen." (LG 16) A Zsinat így szól: "Nem üdvözülhetnének (possent) azok az emberek, akik nincsenek tudatlanságban arra vonatkozólag, hogy Isten Jézus Krisztus által a katolikus Egyházat az üdvösséghez szükségesként alapította, és még sem akarnának abba belépni, vagy abban megmaradni." (LG 14) Az igék feltételes módja jól mutatja, hogy olyan reméljük ritkán előforduló esetről van szó, amikor valaki tudja és

katolikus egyházat Isten az üdvösség szükséges eszközeként alapította, és mégsem akarna annak tagjai lenni. Vagyis rosszhiszemű, Isten megismert akarata ellen lázadó emberekről van szó. Ilyen lázadást pedig nem lehet a más keresztény felekezethez vagy más valláshoz tartozók többségéről feltételezni. (Nemeshegyi Péter in Távlatok/44, 1999.) "Krisztus egyetlen Egyházat alapított... ez az Egyház ebben a világban, mint alkotmányos és rendezett társaság, a Katolikus Egyházban áll fenn, bár szervezetén kívül is megtalálható a megszentelődés sok eszköze és sok igazság; ezek mint Krisztus Egyházának tulajdonát képező adományok a katolikus egység ösztönzői" (II. Vatikáni Zs. LG 8) Az egyházszakadásokban "közrejátszottak az emberek bűnei mindkét oldalról. Ámde akik manapság születés útján kerülnek be az ilyen közösségekbe... már nem okolhatók az elkülönülés bűne miatt. Testvéri tisztelettel és szeretettel zárja szívébe őket a katolikus Egyház" (II. Vatikáni Zsinat, UR 3). "A Katolikus Egyház látható keretein kívül is szép számban és kiemelkedő módon megjelenhetnek azok az elemek vagy javak, amelyeknek együttese építi és élteti magát az Egyházat: Isten írott igéje, a kegyelmi élet, a hit, a remény, a szeretet és a Szentlélek többi belső ajándéka, de látható alkotó elemek is. Mindez Krisztustól való, Öhozzá vezet, és joggal hozzátartozik Krisztus egyetlen egyházához... ámbár ezek a különvált közösségek hitünk szerint fogyatkozásokban szenvednek, az üdvösség misztériumát illetően nincsenek megfosztva jelentőségüktől és súlyuktól. Krisztus Lelke ugyanis nem vonakodik felhasználni őket az üdvösség eszközéül" (UR 3).

2. téma: Hitünk örömhír ("Fogjátok a hit pajzsát, amellyel elháríthatjátok a gonosz minden tüzes nyilát." Ef 6,17)

- -A hit jelent hittartalmakat is, melyeket elfogadok, pl. hogy van Isten, s Ő személyes, s van feltámadás, de jelent ráhagyatkozást is az elfogadott axiómákra, sőt mi több a személyes Istenre. A latin Credo azt jelenti, ráhagyatkozok, bízok benne, méghozzá Valakiben.
- 1. Walaki akart Téged, öröktől fogva nem vak véletlen eredménye vagy. "Isten maga a Szeretet." (ez dogma, magyarul tévedhetetlen hittétel). "Az egyes emberek lelkét Isten (közvetlenül) teremti" (hittétel) fogantatásunkkor. Szüleid (jó esetben) egy gyereket akartak, azt sem tudták, hogy fiú leszel-e vagy lány. Isten viszont Téged akart, s úgy szeret, amilyen vagy, amilyennek alkotott.
- 2. Nem jelentéktelen az életed, fontos vagy. "Az Ige azért testesült meg, hogy az embereket megváltsa" (hittétel). Hogy megváltson a lét értelmetlenségétől, attól a végső magánytól, hogy nem kellek senkinek, nem érek sokat Isten, a te Atyád mondja: "Ne félj, mert megváltalak, neveden szólítalak, az enyém vagy... Drága vagy a szememben, s szeretlek... odaadom érted cserébe ... Egyiptomot" (Iz 43), sőt a legdrágábbat adtam érted, az én szemem kincsét, egyetlen fiamat. Kifizette a váltságdíjat, s az ellened szóló adóslevelet a keresztre szegezte, megszabadított a bűntől, az örök haláltól és a Sátán szolgaságától. Képes megszabadítani függőségeidtől, mert "mindenki, aki bűnt cselekszik az szolga". Így Isten szabad fiaként, lányaként élheted az életed.
- 3. ©Van célja, értelme az életednek. Valaki vár, ha meghalsz. "Isten minden embert üdvözíteni akar: sem a közönséges, sem a megátalkodott bűnösöktől, sem a hitetlenektől nem tagadja meg az üdvösségre szükséges kegyelmet" (hittétel)
- 4. Szabad vagy. Végérvényes döntéseket hozhatsz. Isten teremtő társa lehetsz: személyiséged, lényed (teremtményi léted határain belüli) kiformálásával. Felelős lehetsz a saját életedért, s nem mások vagy helyzetek játékszere vagy: "Zarándoklásunk, a próbatétel állapota a halállal véget ér. Az ember örök sorsa a halál után a különítéleten (Krisztus színe előtti szembesüléskor) azonnal eldől és kezdetét veszi" (hittételek- a zárójeles rész az én magyarázó kiegészítésem). Egyesek a pokol lehetőségét tagadják. De valóban ez lenne az örömhír, hogy életünk súlytalan és tét nélküli, mert a végén úgyis happy end lesz, akárhogy is éljünk? Ez a szemlélet nem veszi komolyan az embert és annak szabadságát. Tudniillik azt, hogy az ember tetteivel és döntéseivel bizonyos értelemben "teremti" is önmagát. Aki pl. gyűlölködővé formálta a személyiségét, s Isten semmilyen megmentő, s megtérítő kísérletére sem volt hajlandó engedni újjáteremteni magát Isten Szentlelkétől, az végérvényesülhet, megkeményedhet a gyűlöletben, vagyis velejéig romlottá, kárhozottá válhat, akinek a lénye a gyűlölet, ha egy ilyen ember bemehetne a mennyországba, akkor pokollá tenné ott a többiek életét. Valóban szerető Isten lenne az, aki egy örökkévalóságon győtörni hagyná övéit a gonoszok által, vagy aki magatehetetlen, kiskorúsított gyerekként, vagy marionett bábuként megfosztana minket a szabad döntések ajándékától.
- 5.©Egyszer beteljesülhet, hogy maradéktalanul szeretnek, s Te is egyre teljesebben tudsz szeretni = van mennyország. "Az ember lényeges belső boldogsága egyedül Isten. A boldogok a mennyben Istent színről színre látják, közvetlen megismeréssel, úgy, ahogyan Isten van. A közvetlen látás abszolút természetfeletti, nem egyenlő, szeretet és öröm kíséri, amelyek az embert boldoggá teszik, amely örök, és vétekkel már nem veszíthető el" (hittétel dogma).
- A mennyországban viszontlátjuk elhunyt szeretteinket, sőt a megláthatjuk Mennyei Édesanyánkat is. Egy ateistából megtért fiatal (Jennifer Fulwiler) szerint ezek olyan hitigazságok, melyek egy nem hívő számára is érthetőnek és logikusnak tűnnek: Antropológiai kutatások szerint az, hogy elhunyt szeretteink tudják, mi történik velünk itt a földön, szinte egyetemes meggyőződés. A halál utáni élet gondolata egymástól időben és térben távoli kultúrákban egyaránt jellemző, mintha csak belénk volna programozva. Vallásos háttérrel nem rendelkező megtérőknek nem okoz gondot az egyház Mária-tisztelete. Sokan mondják, hogy mindig is logikusnak tartották. Micsoda egészen rendkívüli nő lehetett, ha alkalmas volt rá, hogy maga az Isten édesanyjának szólítsa?!
- 6. © Egyszer vége lesz a rossznak a szenvedésnek és a gonoszságnak az életedben, s abszolút védettséget, oltalmat tapasztalhatsz, a gonosz már nem tud elérni, hogy ártson neked. Van pokol. "Akik halálos bűnben halnak meg, a pokolra jutnak, ahol kettős büntetés van: Isten elvesztése és érzésbeli kínok, melyek örökkévalóak" (hittétel). A pokol a "másokért létezni" elv tökéletes és végérvényes megtagadása. A mélységet, amit pokolnak nevezünk, csak az ember maga teremtheti magának. Lényege az, hogy semmit sem hajalndó elfogadni, teljesen öntörvényű akar lenni. Az önmagába bezárkózás kifejezése ez. Lényege, hogy az ember nem akar semmit sem elfogadni, semmire sem rászorulni; egészen a saját lábán akar állni. Érinthetetlen, magányos, visszautasított lesz. A pokol a "csak-önmagam-akarok lenni" állapota (BKH 277-279).
- 7. ©Ha meggyóntál/bocsánatot nyertél, Isten nem emlékezik többé bűneidre, s neked sem kell magadat marcangolnod. Helyreállhat minden megtört kapcsolat. Istennel és emberekkel. Saját életedért felelősséget vállalhatsz, kicsit magadat is "teremted", s te irányíthatod az életed, de, ha rossz döntéseket hoztál, nem maradsz örökre torzó, Istennek van hatalma a bűnbocsánat fürdőjében, Jézus vérében újjáteremteni és megtisztítani Téged. A szentgyónás ugyanis nem egyszerűen a bűnök elengedése, hanem újjáteremtés, mellyel Jézus megment a kárhozattól: "A megigazulás ugyanis a bűnök megbocsátása, a belső ember megszentelése és megújítása" (hittétel) (újjáteremtése halottból élővé, kárhozottból szentté, torzóból Isten gyönyörűséges gyermekévé).
- 8. Sőt, mi több: nem abba az állapotba helyezi vissza Isten a megtért bűnöst, amelyben bűnbeesése előtt volt Ádám és Éva, hanem, mivel tudja, hogy teremtménye kicsi és gyenge, ezért saját életében részesíti, "megisteníti", bízva a kis teremtmény szeretetében és hálájában, s hogy egy ekkora szeretet meggyőzi Őt: "A megigazult ember részesedik az isteni természetben, Isten fogadott fia és örököse lesz, teremtetlen ajándékot, a benne lakó Szentlelket, és teremtett ajándékot, megszentelő kegyelmet kap" (hittétel). Ádám-Éva mellett ott volt Isten, de nem lakozott még bennük az Isten. Isten bennünk lakozása Pünkösdkor, a Szentlélek Isten kiáradása által vált lehetségessé.
- 9. Ha elbuktál, nem kell végzetes hibaként örökre együtt élned a következményekkel. "Létezik purgatórium, melyben ideigtartó tisztító szenvedés által megtisztulnak azok, akik a megszentelő kegyelemben haltak meg, de nem mentesek a bűn szeplőitől" (hittétel). Fiatalabb koromban, írja Jennifer Fulwiler, öntudatos ateistaként nemegyszer tapasztaltam szeretetlenséget keresztények részéről. Amikor aztán ugyanezektől a hívőktől azt hallottam, hogy haláluk után egyenesen a mennyországba fognak kerülni, mivel elfogadták Jézust nos, ezt bizony nem értettem. Annyit tudtam, hogy a mennyországban állítólag tökéletes szeretet és béke uralkodik, így nem tűnt logikusnak, hogy valaki, aki egész életében undok volt, kileheli a lelkét, s máris beléphet a mennyek kapuján. Ugyanakkor azt sem éreztem volna indokoltnak, hogy a szerető Isten néhány apró botlás miatt örökre a pokolba taszítsa az embereket. Évekkel később, amikor a katolikus hitet megismerve találkoztam a tisztítóhely fogalmával, nagyon logikusnak tűnt, mert választ adott arra a kérdésre, hogyan lehet a mennyországban tökéletes szeretet és béke, s hogyan lehet Isten ugyanakkor irgalmas azokhoz, akiknek haláluk után még csiszolódniuk kell.
- 10.©Van feltámadás. A tested nem melléklet, nem is a lélek börtöne, Isten örökkévalósítani akarja annak új, végleges, halhatatlan, megdicsőült formájában, mely mindig meglepő újdonsággal, kreativitással és szépséggel fogja kifejezni a lelked gazdagodását Istenben. "Krisztus eljövetelére az összes emberek feltámadnak saját testükkel. Krisztus második

eljövetelekor ennek a világnak vége lesz, nem megsemmisülés, hanem megújulás által". (hittétel) Isten nem csak téged, hanem a hozzád tartozó emberi környezetet is megújítja, újjáteremti, azaz ha itt a Földön boldogságodhoz nélkülözhetetlenül hozzá tartozott a kis kutyád, akkor valamiképpen az újjáteremtett Földön is hozzá fog tartozni, de minden emberi elképzelést felülmúlóan boldogító módon. Az újjáteremtett világ szétfeszít minden emberi elképzelést, a tér és az idő már nem fog korlátozni minket. Vajon nagyobb örömhír a reinkarnáció, mint a feltámadás hite? A feltámadás hite azt jelenti, hogy a Krisztus (aki a Szeretet) melletti döntésünk végérvényesül az örökkévalóságban, annak minden következményével együtt: "akik jót cselekedtek feltámadnak és üdvözülnek, akik rosszat cselekedtek feltámadnak és elkárhoznak". Aki pl. a reinkarnációban hisz, az magát nem egyszeri, megismételhetetlen, szeretett személyként fogja fel. Igazából szorong, s önmagát olykor jelentéktelennek érzi. Nem érzi fontosnak, s elég jónak ahhoz, hogy örökre szeressék. A test és a személy is elveszíti igazi méltóságát, felcserélhetővé lesz. Európában különösen felhígítják a keleti reinkarnációs tan komolyságát. Ott ugyanis fájdalmas tisztulásról van szó, itt pedig egy felelőtlen divatvallásról: Ha nem sikerült elég jól egy életem, akkor egy következőben "újra játszhatok", de már egy alacsonyabb rendű testben, pl. egy állat testében. Az eredeti kontextusában a reinkarnáció-tana nem a felelősségtől való menekülésnek ad táptalajt, épp az ellenkezőjét hangsúlyozza: Van felelősség, de annyira fojtogató, hogy valójában soha nincs feloldozás alóla, s nincs megtisztulás, a karma kegyetlen és keserű törvénye uralkodik felettem egy örökkévalóságon át, ha el nem jutok a nirvánába. Mindaddig újra reinkarnációk során át kell vergődnöm. Sok nyugati ember szimpatizál ezekkel a keleti tanokkal, de azok igazi tartalmát nem gondolja végig, csak szemezget belőle. A Föltámadott élete nem tartozik a biológiai történések világához: kívüle van, fölötte áll. Erről az új életről azonban a történelemben tett tanúságot. Krisztus a föltámadás által nem korábbi, földi életébe tért vissza. Végérvényes életre támadt fel, amely biológiai és kémiai törvényeknek nincs már alávetve, amelyet ezért nem fenyeget a halál: abba az örökkévalóságba, amely a szeretetből fakad. A vele való találkozások ettől kezdve már "jelenések". Így fordulhatott elő, hogy nem ismerték fel. Csak az látta meg őt, akit ő tett látóvá. Csak amikor ő nyitja meg a szemeket, halálraítélt világunkban csak akkor látható meg a halált legyőző örök szeretet arca, és benne az új, a másik világ. Egyszerre állítják, hogy megérinthető és érinthetetlen, hogy felismerhető és felismerhetetlen, hogy a Feltámadott teljesen ugyanaz, mint a Megfeszített, de teljesen átalakultan. Ugyanaz, mégis egészen más. (BKH 270-274)

3. téma: Hitünk szabadság – megváltásunk és üdvösségünk misztériuma ("Vegyétek föl az üdvösség sisakját..." Ef 6,17)

1.Az üdvösség az ember legteljesebb boldogsága, amikor részesül az Atya végtellen szeretetéből az Ő Fia iránt. A Mennyei Atya elküldi Fiát a világba és azóta ez a végtelen Atyai szeretet jelen van és elérhető ebben a világban, Jézusban, az ember számára hozzáférhető formában. Földi keretek között a Fiú befogadása az üdvösség. Az üdvösség az ember legteljesebb boldogsága, amikor az Atya a Fiát látja és szereti bennünk. Az üdvösség ennek a végtelen szeretetnek a megtapasztalása és a mi szeretetválaszunk erre, vagyis az Istennel való egyesülés és a vele egyesülő élet. (Jézus Zakeusnak: "ma üdvösség köszöntött e házra"). Az örök üdvösség pedig ennek az életnek a kiteljesedése a mennyországban és a feltámadáskor.

2.A megváltás: A bűn láttán Isten magába veszi, és elszenvedi azt a büntetést, amit a bűnös embernek kellene elszenvednie, ami egész belső életét megrendíti. Nem lenne igazi, valóságos a szeretet, ha nem gyűlölné a rosszat, ezért nem azonos a megbocsátás a büntetés elengedésével. Isten az Ő Fia testében és ítélte el a bűnt. A bűn egész erkölcsi világegyeteme, amely a fizikaihoz hasonlóan határtalan, az istenember lelkére nehezedett a szenvedésben. Ez áll az Írásban: "Az Úr az Ő vállára rakta mindnyájunk gonoszságát" (Vö. Iz 53,6). Jézus mégsem a szenvedésével váltott meg minket, hanem a szeretetével, amellyel azt értünk viselte. Krisztus minden tette megváltói tett. Nem csak kereszthalála. Mert Jézus személye azonos Isten örők Fiának személyével. Szent Tamás szerint Jézusnak minden tette megváltó értékű, mivel mentes volt a rosszra való hajlantól, és egészen ártatlan, ezért minden embernél jobban átélte a szenvedést és a bűnök rútságát. Szerinte nem szükségszerű volt a kereszthalála megváltáshoz, hanem illett Istenhez. Jézus megváltó áldozatát gyakran értelmezték a teológusok csodálatos csereként (admirabile commercium). Értetek szegénnyé lett, hogy szegénysége által meggazdagodjatok. Szent Iréneusz: Krisztus azzá lett, amik mi vagyunk, hogy minket azzá tegyen, ami Ő maga. Emberré lett, hogy mi Istenné lehessünk (istenivé). Nazianzoszi Szent Gergely: Jézus felveszi mindazt, ami az enyém, hogy enyém lehessen mindaz, ami az övé. Szent Ambrus: magára vette az én szomorúságomat, hogy nekem adja az Ő saját örömeit. Ergo: a megváltás=felszabadulás a Sátán, a halál, a bűn uralma alól. Az emberi természet megújítása, isteni természetben való részesedés. Jézus megváltott az eredeti bűntől és következményeit folyamatosan akarja gyógyítani. Pl. hogy az értelmünk elhomályosult, s akaratunk rosszra hajló lett.

3.Jézus minden embert megváltott, de a megváltás önmagában még csak egy lehetőség. A szabadságomon múlik, hogy a megváltás célt ér-e bennem, hogy a megváltás gyümölcseit termi-e az életem, azaz, hogy üdvözülök-e, vagyis eljutok-e a mennyországba, ez rajtam is múlik. Evilági értelemben pedig Jézus meg tud szabadítani pl. a függőségeimtől és a bűneimtől, szorongásaimtól, de rajtam múlik, hogy elfogadom-e a szabadulás útját.

A megváltás nem csak annyít jelent, hogy mindenben hasonlóvá lett hozzánk Jézus, a bűnt kivéve, hanem a kereszten elszenvedi a legmélyebb pontot, az Istentől való elutasítás helyzetét, amit a bűnös embernek kellene elszenvednie ("Istenem, Istenem, miért hagytál engem?" – Mt 27,46). Krisztus helyettesítő áldozatával a bűnös ember minden léthelyzetét elvállalta, azóta a bűnt leszámírva minden emberi Istenhez kapcsolható, életűnk leghétköznapibb szegmense is. A megváltás azt jelentí, hogy a Fiú utat nyitott az embernek, hogy bevezesse a szentháromságos életbe. Tulajdonképpen a keresztségünkkor vezet be a Szentháromság ölére, és azóta életűnk "Krisztussal el van rejtve az Istenben". (Kol 3,4) Mindaddig, amíg a megszentelő kegyelem állapotában vagyunk, azaz megkeresztelt emberként halálos bűnnel ki nem ugrunk a Mennyei Atya öléből, addig az életűnk láthatálanul, de egészen valóságosan a szentháromságban szentháromságban szentháromságban szentháromságos Isten életének belső történése, és a Szentháromságban azjlik. Ami itt még rejtve a hitben csak tűkör által és homályosan látható, az a mennyországban és a feltámadáskor fog kiteljesedni. A hívő ember kegyelmi élete már a megkezdett örök élet, ami soha nem sejtett minőségben fog folytatódni halálunk után. Ezért élet-halál kérdés, hogy ha kiestűnk a kegyelemből, akkor a Bűnbocsánat Szentségében visszakerűljünk az Atya ölébe.

4.Megváltottnak lenni = Bebocsátást nyerni Jézus Krisztus legbensőbb kapcsolatába az Atyával. Ugyanúgy meggyőződve lenni, hogy az Atya a javunkat akarja, és ezért nem csak elszenvedni, hanem szeretni, sőt kívánni ezt az akaratot (legyen meg a Te akaratod). A megváltás további gyümölcsei bennünk: szívbőli megtérés; új szív, új teremtés, a régi, kő szív helyett (vö. Ez 11,19); feltámadásunk; megistenülésünk (részesedésünk Jézus által az isteni természetben); bűneink következményeinek gyógyulása; kiengesztelődésünk Istennel, Krisztusban; a Szentlélek kiáradása; Isten bennünk lakozása a Szentlélek által; bevezetésünk a Szentháromság életébe; bűnbocsánat.

5.Mitől vált meg Jézus? Megszabadít a szorongástól, hogy jelentéktelen a létünk, hogy senkinek nem vagyunk fontosak. A bűn nem egyszerűen szabályszegés, hanem, ahogyan, ha egy tiszta tükörbe a rozsda berágja magát, akkor nem láthatjuk többé benne arcunkat, úgy ha a tiszta lélekbe a bűn beeszi magát, akkor az nem képes többé látni Istent. A megváltás ezért az ember újjáteremtése is. Krisztus nem csak a lelkünket menti meg, hanem a testünket is örökre akarja, bár annak új és végleges, romolhatatlan formát fog adni a világ végén a feltámadáskor. A megváltással Jézus nem a paradicsomi állapotot állította vissza, amikor az ember életterében érzékelhetően jelen volt az Isten, hanem annál többet adott. A Szentlélek kiárasztásával Isten nem csak mellettünk akar lenni, hanem bennünk akar lakozni. Krisztus győzelmet aratott a Sátánon is, ki tud szabadítani a gonosz rabságából, a függéseink kötelékéből és bűneinkből. Végül megszabadít szorongásaink végső okától, a haláltól és a végső értelmetlenségtől. A megváltás alászállás az ember veszélyeknek kitett állapotába, mert csak így lehet felemelni az elesett embert. Jézusnak be kell lépnie az emberi létezés drámájába, végi kell járnia azt a legvégső mélységéig, hogy ekképpen megtalálja az "elveszett bárányt", vállára vegye és hazavigye. A Megváltó meg akarja szabadítani őt az önmagától való elidegenedésől. Jézus halálával megvált az idő kérlelhetetlen hatalmától (vasfogától). Jézus halála óta a mi halálunki igazából Isten ajándéko zza Isten a maga teljességét, az örökkévalóságot, melyben a tiszta szeretet, és amit a szeretel létrehozott, örökre megmarad.

6.Ha megváltott vagyok, miért nem tapasztalom? Két oka lehet: Az első: a Szentlélek kiáradására van szükséged, mert a Szentlélek teszi élővé életedben a Megváltót, Ő teszi szíved Urává Jézust, a Feltámadottat. Ő teszi tapasztalhatóvá a megváltás gyümölcseit életedben. Mi kell ahhoz, hogy a Lélek kiáradjon? Egyszerűen kérned kell. A megváltás gyümölcsözővé válásának másik feltétele a megtérés Jézus Országának Evangéliumához. Istennek nem kész gyermekei vagyunk, hanem egyre inkább azzá kell lennünk. A gyermeki lét azonos lesz Krisztus követésével. A gyermekké válás "szamárvezetőjét" nyújtja nekünk Jézus a Mi Atyánk-ban. Az "Atyaisten" szó hozzánk intézett felszólítás lesz: úgy éljünk, mint a "gyermek". Világossá válik, hogy "gyermeknek lenni" nem függőséget jelent, hanem a szeretet kapcsolatában állást. "Jöjjön el a Te Országod! Legyen meg a Te akaratod!" A menny ott van, ahol Isten akarata megvalósul. A menny lényege az Isten akaratával való egyesülés. Ez az Ország továbbá azok között bontakozik, akik élik Isten országának "parancsait", vagyis a 8 boldogságot.

- 7.Hogyan érintkezhetünk az istenséggel? "Ádám olyan akart lenni, mint Isten, de nem Isten maga szólította fel őt erre? Ádám csak a mintaképben tévedett. Azt hitte, hogy Isten egy független, autonóm, önmaga számára teljesen elegendő létező. Ehhez az Istenhez akart hasonlítani, ezért lázadt fel. Isten kinyilatkoztatta, hogy ő a szeretet, a gyengédség, más létezők feletti végtelen öröm; vonzódás, mástól-függés. Isten engedelmesnek mutatkozott, egészen a halálig. Ádám magányba vonult vissza, pedig Isten a közösség." (BKH 236) A Sátán egy alternatív utat kínál fel, hogy istenné válj Isten nélkül: Olyanok lesztek, mint az Isten (Vö. Ter 3,5). Csak, hogy milyen úton? Nincs más út az Atyához, csak Jézus (Jn 14,6): a szelídség, alázat, önkiüresítés, szeretet: halál-feltámadás útja. Jézus a "prototípusa" az ember Isten életében való részesítésének. Ő a szövegkönyve, forgatókönyve, hogy az emberség hogyan illeszkedhet az istenihez, hogyan hasonlíthat hozzá. Emberi szavakkal és gesztusokkal, emberi mintát ad. Jézus olyan, mint ennek az isteni életnek az emberi életkörülmények közé való
- 8.Jézus az egyetlen kapcsolópont Isten és ember között: A boldogságmondások úgy állnak az Evangéliumban, mint Jézus rejtett, benső életrajza. Igen, a boldogságok szemben állnak spontán életérzésünkkel, életéhségünkkel és szomjunkkal. "Megtérést" kívánnak belső elfordulást attól a spontán iránytól, amelyben haladni szeretnénk. Ám ebben a fordulatban megmutatkozik a tiszta, a magasabb rendű. A hegyi beszéd rejtett krisztológia. Kiüresedésre hív, ám éppen ezen az úton jut el az ember önmagához. Ez az út először nyomorúságosnak, járhatatlannak tűnik. Am ez az élet igazi magaslati útja; csak a szeretet útján nyílik meg az élet gazdagsága, az emberi hivatás nagysága. Ha szeretnéd teljes valóságában megismerni az Istent, és éned legbensőségesebb részén megtapasztalni Jézus Krisztus személyes jelenlétét, egyszerűen tárd ki az ajtót és kérd Őt, hogy jöjjön be és legyen a Megváltód és Urad! Nem fogsz teljes megelégedést és beteljesülést találni az életedben, amíg át nem adtad neki az életed feletti teljes irányítást. A kiáradt Szentlélek csodája által Isten emberi szívekben lakozik.
- 9.Az Eukarisztia, mint az Istennel való érintkezés helye: A liturgia (pl. a Szentmise) az a cselekmény, amelybe hitünk szerint Istenbelép, és mi megérintjük Őt, benne a lényeg teljesül be: Istennel lépünk érintkezésbe. Az egész világtörténelemnek központi eseménye, olyan döntő erő, amelyből aztán a változások forrásozhatnak. A Az egyház nem egyszerűen kiró valamit az emberekre, és nem valamiféle erkölcsi rendszert kinál fel nekik, az egyház Istent adja nekik. Isten önkiüresítésének ma is fogható jelenléte, az Eukarisztiában működő szolgáló szeretet is módja, mintája az "istenné" válásnak: aki közületek első akar lenni, legyen mindenkinek a cselédje (Mk 10,44) az utolsó vacsorán adta meg a megistenülésnek a kulcsát, amikor a rabszolgák feladatát ellátva mosni kezdte tanítványainak a lábát. Ellenkező utakon nem az Istenhez fogsz hasonlítani, hanem az Isten majmához, a hazugság atyjához, mint a bukott ember, aki nem az adott minta szerint akart megistenülni. Istennel tehát úgy érintkezhetünk, hogyha elfogadjuk ajándékként az Ő közeledési módjait (s az üdvösséget), pl. ahogy az Eukarisztiában, az Igében, a szentségekben, a testvéri közösségben, a szegényben, meg akarja érinteni isteni jelenlétével emberségűnket. Csak aki hajlandó ajándékot elfogadni, az érkezhet meg igazi önmagához. A kereszt felülről lefelé mozgás. Nem az emberiség teljesítménye valamiféle "haragyó" Isten kiengesztelése, mint a pogány vallásokban. Ő az, aki közeledik hozzánk, nem mi közeledünk őhozzá. Eukarisztia: Istent nem azzal dicsőtjük, ha a vélt sajátunkból adunk neki valamit mintha lenne valamink, ami nem az Övé! –, hanem azzal, hogy elfogadjuk az Ő ajándékát, és ezáltal elismerjük, hogy ő az egyetlen Úr.
- 10.A keresztény áldozat, mint az Istennel való érintkezésünk hitelesítő jegye: A keresztény áldozatbemutatás abban áll, hogy... egészen befogadjuk őt. Hagyjuk Istent, hogy cselekedjék bennünk ez a keresztény áldozat. Az áldozat em más, mint "kivonulás" önmagunkból: a magáról megfeledkező másért-lét megvalósulása. Az igazi imádás abban áll, hogy az ember minden feltétel nélkül igent mond Istennek. Minden Istené. Amit az emberre hagy, az az igen vagy a nem, a szeretet vagy a visszautasítás szabadsága. Ezt az Istenre mondott igent, amelyben az ember önmagát adja vissza Istennek, nem lehet bikák és bakok vérével helyettesíteni. A keresztény kultusz nem más, mint a feltétlen szeretet. (BKH 251-256) A kereszténység sajátja, hogy a felebaráti szeretet nélkül nem kerülhetek közel, nem érintkezhetek az istenséggel. Jézusnak nem voltak magántanítványai, aki követni akarta Őt, annak csatlakoznia kellett azok közösségéhez, akik már előbb léptek a nyomába.
- **4. Téma: Hitünk ragadós** önmagunk és mások evangelizálása ("Lábatokra húzzátok a békesség evangéliumának hirdetésére a készség saruját" Ef 6,16)
- 1.Az Ige élése = önmagunk evangelizálása. "Minden keresztény buzgón törekedjék arra, hogy amikor az Evangélium magyarázatát hallgatja, legalább egy értékes gondolatot tegyen magáévá; s hazatérve... az egész következő héten táplálkozzék ezzel az olyan tartalmas lelki táplálékkal: az Úr igéjével. Az igének tettekké kell alakulnia, s vezetnie kell életünket. Rá kell nyomnia bélyegét a stílusunkra, életmódunkra, itéleteinkre, beszédűnkre."VI. Pál pápa
- 2. Vegyük kézbe ezt a könyvet! Az Úrtól fogadjuk el, aki állandóan kínálja nekünk Egyháza által (vö. Jel 10,8). Nyeljük le és emésszük meg, hogy életünk élete legyen. Aprólékosan ízleljük: fáradságos lesz, de örömet fog okozni, mert édes, mint a méz (vö. 10,9–10). Ez a fáradságos munka, a lelki élet. Apránként, darabonként lehet csak a miénk: először nem tudjuk lenyelni az egészet. Minden napra vagy hétre/hónapra ki kell választanunk egy igéjét az Írásnak és addig élni, amíg vérünkké nem válik. Minden nap az igével keljek fel, s kérdezzem meg, hogy Jézus, mit tehetnék ma az ige indítására? Kérjem Szentlelkét, hogy észrevegyem az alkalmakat, amikor élhetem. Valójában életünk minden pillanata alkalmas arra, hogy az igében szereplő belső hozzáállást, vagyis Jézus belső hozzáállását kialakítsuk magunkban. Esténként kérdezzem meg, hogy mit tettem ma az ige indítására? Így évek műlva vesszük észre Jézus csodáját magunkban: megváltoztam, az ige nélkül nem lennék ma az, aki vagyok. Én és ezek a Szavak szinte eggyé váltunk. Az ige által egy kicsit másik Jézussá is leszünk. "Krisztus tantíványának úgy kell tanulmányoznia a Szentírást, ahogy a gyerekek egymás után megtanulják, hogy a, b, c. Ezután elkezdenek szótagolni, majd olvasni, később pedig felfogják a mondatok értelmét." (Sz. Bonaventura) "Legyetek megvalósítói az igének, s ne csak hallgatói, különben önmagatokat csaljátok meg." (Jak 1,22)
- 3.Ha ezt elkezdjük életre váltani, egyenesen maga Isten fog élni bennünk. Az ige az Eukarisztiához hasonló hatást fejt ki. A szavak, amelyeket Jézus kimondott, valójában Ő maga, az Ige, akit az Atya mond ki öröktől fogva. Chiara Lubich: Kerestem az igazságot, és mint sok más siatal, azt hittem, hogy tanulásban találom meg Minek keressük az igazságot, amikor az megtestesülten él Jézusban? Ha az igazság vonz minket, hagyjunk el mindent, és keressük, majd kövessük Őt.
- 4.Mások evangelizálása. Az evangelizáció definíciója: "Az evangelizálás az Egyház sajátos kegyelme és hivatása, legmélyebb identitása. Az evangelizálásért létezik, azaz azért, hogy prédikáljon és tanítson, a kegyelem ajándékának csatornája legyen, megbékéltesse a bűnösöket Istennel, megörökítse Krisztus áldozatát a szentmisében, mely az ő halálának és dicsőséges föltámadásának emlékezete." (EiE) XVI. Benedek Pápa egyenesen az "evangelizáció új korszakáról" beszél: A nekem jutott programpontok közé tartozik, hogy friss erővel kell nekilendülnünk annak a nagy feladatnak, hogy miként tudjuk újra úgy hirdetni e világnak az evangéliumot, hogy az isteni üzenet meg is érkezzék hozzá. Ennek érdekében minden energiánkat be kell vetnünk. (VV 147.) A mai ember már nem érti meg minden további nélkül, hogy Krisztus vére a kereszten kiengesztelte a bűneit. Ezért le kell fordítani, újra kell fogalmazni őket, szükség van az új evangelizációra. (VV 153.) A katolikusok is evangelizálásra szorulnak: Az 1,2 milliárd katolikus között sokan vannak olyanok, akik bensőleg nem is tartoznak ide. Meg kell erősíteni, élettel kell eltölteni és ki kell terjeszteni e döntésalapú kereszténységet, hogy újra mind több ember élje és vallja meg tudatosan hitét. (VV 179.) Létezik egyfajta tudathasadás, megosztott létezés. (VV 71.) A kereszténység nem válhat egyfajta archaikus réteggé, amely valamiképpen fennmaradt és bizonyos mértékig a modernitás mellett él. Maga is eleven modern valóság...
- 5. Mi szükség a misszióra? Akinek reményre van szüksége, gyakran hiszi, hogy felszínes és mulandó dolgokban megtalálhatja a békét. Így a transzcendencia felé zárt, csak evilági keretek között tartott reményt azonosítják például a tudomány és a technika által ígért paradicsommal vagy a messianizmus különböző formáival, a fogyasztással biztosított hedonista boldogsággal vagy a drogok által kiváltott, képzelt és mesterséges boldogságérzettel, a millenarizmus bizonyos formáival, keleti filozófiák ábrándképeivel, az ezoterika különféle formáival és a New Age áramlataival. (EiE 10.) Általános értékvesztés és morális válság a közéletben, a családok felbomlása, a gyermeklétszám drámai csökkenése és az abortuszok magas száma, a pusztán fogyasztásra degradálódó emberi lét és a média által is gerjesztett erkölcsi szabadosság sajnos ezek korunk jellemzői. Mindezeket a legjobban a legvédtelenebbek, a gyermekek és a fiatalok sínylik meg, tragikusan nagy arányú körükben a droghasználat és az alkoholfogyasztás, teljesen felelőtlenül létesítenek szexuális kapcsolatokat, többségük már általános iskolás korban. Hazánkban az emberek mintegy 80 %-a évente nehányszor vagy egyáltalán nem jár templomba s ez meg is látszik rajtunk. Az összefüggés világos: ha Jézus Krisztus az élet, a tőle való elfordulás a halál uralmát jelenti. Misszióra tehát szükség van az egyes ember és a

társadalom gyógyulása érdekében is. De nem csupán azért hirdetjük az evangéliumot, hogy az egyén és a társadalom evilági boldogságát szolgáljuk. A probléma gyökere mélyebben van, és túlnő a földi élet határain. A következő mondatban foglalhatjuk össze: a misszióra szükség van, mert az emberek örök sorsa bizonytalan. "Nem pihenhetünk nyugodtan, ha... sok százezer testvérünkre és nővérünkre gondolunk, akik úgy élnek, hogy mit sem tudnak Isten szeretetéről. Minden egyes hívőnek és az egész egyháznak elsődleges gondja legyen a missziók ügye, valamint az emberek örök sorsa, mert ez megfelel Isten irgalmas és rejtett szándékának." (RMi 86) "Az evangélium továbbadása szükséges, egyedülálló, mással nem helyettesíthető munka. Nem tűri sem az indifferentizmust, sem a szinkretizmust, sem a hit átalakítását: mert tőle függ az emberek

<u>\(\bar{u}\)dv\(\overline{o}\)sége."</u> (EN5) A rosszra hajló természet és a gonosz lélek kísértései miatt elkövetett személyes bűnök végképp a büntetés, az örök halál felé vonják az embert: "ha halálos bűnben halunk meg anélkül, hogy azt megbántuk vagy Isten irgalmas szeretetét befogadtuk volna, akkor – saját szabad választásunk révén – Töle örökre elválasztottak maradunk. Ezt az Isten és a szentek közösségéből való végleges önkizárás állapotát nevezzük pokolnak." (KEK1033) Üzenetünk a szó szoros értelmében megmentő üzenet: "A hithirdetés tárgya Jézus Krisztus, akit megfeszítettek, aki meghalt és feltámadt: Őáltala szabadulunk meg teljesen és ténylegesen a gonosztól, a bűntől és a haláltól; Őbenne ajándékozza Isten az új életet, az isteni és örök életet." (RMi44)

Két ellenvetés: 1. az emberek többsége még megkeresztelt hazánkban, így ezeknek az üdvösségét nem fenyegeti semmilyen veszély. Erre azt válaszolhatjuk, hogy bár a keresztség szükséges feltétele az üdvösségnek, de önmagában nem elég. "Hinni Jézus Krisztusban ... elengedhetetlenül szükséges az üdvösség eléréséhez. Mível pedig 'hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni' (Zsid 11,6), ezért soha senki hit nélkül meg nem igazul, sem az örök életet el nem nyeri, 'ha mindvégig ki nem tart a hitben' (Mt 10,22; 24,13)." (KEK161) Maga az Úr mondja: 'aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözül, aki nem hisz, elkárhozik' (Mk 16,16)." 2. súlyos kétségek merültek fel a misszió szükségességét illetően azután, hogy a II. Vatikáni Zsinat megfogalmazta tanitását azok üdvösségéről, akik önhibájukon kívül nem ismerik Krisztus evangéliumát és az ő egyházát. Ók, "ha őszinte szívvel keresik Istent, és a kegyelem hatására teljesítik a lekiismeretük szavában felismert akaratát, elnyerhetik az örök üdvösséget." (LG16) Ezt sokan úgy interpretálták, hogy most már nem kell az embereket háborgatni meggyőződésükben, Isten úgyis biztosan gondoskodik üdvösségükről. Nem vették észre, hogy itt csak az üdvösség lehetőségéről van szó, még hozzá az embereknek egy meglehetősen körülhatárolt csoportja számára. A félreértések folytán néhányan a teljes vallási relativizmushoz is eljutottak, amely szerint mindegy, hogy ki milyen hitet vall: a vallások és a különböző meggyőződések egyenértékűek. Ezt az értelmezést maga az idézett dokumentum zárja ki: "ám a gonosztól rászedett emberek gyakran belevesztek okoskodásukba, Isten igazságát hamissággal cserélték fel, mert inkább szolgáltak a terentményekeknek, mint a Teremtőnek (vö. Róm 1,21 és 25), vagy pedig a végső kétségbesés fenyegeti őket, mint hogy Isten nélkül élnek és halnak meg ezen a világon. Éppen ezért Isten dicsőségére és mindnyájunk üdvösségének előmozdítására az egyház odaadóan karolja fel a missziókat, megemlékezve az Úr parancsáról: 'hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek' (Mk 16,15)" (LG 16

evangelizálás ugyanis az egyház sajátos kegyelme és hivatása, legmélyebb identitása. Az evangelizációért létezik..." (EN14) Az evangelizáció (vagyis a Jézus Krisztusról szóló tanúságtétel és az emberek megtérésre vezetése) tehát nem csupán egyik feladata az egyháznak, hanem lényege szerint egyetlen feladata. Nem az a dolgunk tehát, hogy pusztán sajnálkozzunk a világ szörnyű állapota felett, hanem a nehézségekkel dacolva álljunk be az aratás munkájába. Az Úr Jézus ezt senki máson, csakis rajtunk fogja számon kérni, ugyanis ezt a munkát senki másra, csakis ránk, egyházára bízta. "... Az evangélium hirdetése az egyház számára nem fakultatív feladat; nem választhat, hogy óhajtja-e végezni vagy sem. Az Úr Jézus bizta rá a küldetést, és Ő azt akarja, hogy az emberek higgyenek, és üdvözüljenek." (EN5) Valamennyiünk legmélyebb hivatása az evangélium továbbadása. A világnak tőlünk kell hallania Jézus Krisztusról Európa hallgat a sátánról, a sátán viszont nem hallgat az Istenről. Sokat beszél az Istenről, mert érdeke, hogy olyanokat mondjon róla, ami nem igaz (ld. média). Azonban az Egyháznak, a keresztény embernek fel kell készülnie arra, hogy a tanúságtétel, amit meg kell tennie, botrány lesz, nem fogadják el, és hogy ezt követően a tanú a szenvedő Krisztus helyzetébe kerül. (VV 25.)

6.Kik a misszió célcsoportjai? 1. A hívők közössége, vagyis a gyakorló katolikusok. "Az egyháznak mindig meg kell térnie, meg kell újulnia, önmagát kell evangelizálnia ahhoz, hogy szavahihetően evangelizálhassa a világot is." (ENI5) 2. A plébániákhoz lazábban kapcsolódó, megkeresztelt emberek, akik számára nem túl fontos még a keresztény közösséghez való tartozás. 3. Az Egyháztól távol álló, nem vallásgyakorló emberek óriási tömege, akiknek többsége megkeresztelt, jószándékú, de tájékozatlan ember, és csak kisebb részük harcos ateista. Európa különböző részein első evangelizálásra van szükség: keresztény hagyományó emgkeresztelt, jószándékú, de tájékozatlan ember, és csak kisebb részük harcos ateista. Európa különböző részein első evangelizálásra van szükség: keresztény hagyományosan keresztény helyek közé tartozik, ahol az új evangelizáció mellett bizonyos esetekben az első evangelizálásra is szükség van. ...Az "Öreg" kontinensen is széles társadalmi és kulturális rétegek vannak, melyekben a szó szoros értelmében vett pogányokhoz szóló missziót kell teljesíteni. (EiE 46.) Mindenütt szükség van a megújított igehirdetésre, még a már megkereszteltek felé is. Sok európai kortársunk úgy gondolja, hogy tudja, mi a kereszténység, de valójában nem ismeri. Gyakran a hit legalapvetőbb fogalmai és elemei sem ismertek. Sok keresztény él úgy, mintha Krisztus nem létezne: ismételgetik a hit gesztusait és jeleit bizonyos szertartásokban, de a cselekedeteknek nincs megfelelő háttere a hit tartalmának befogadásában és a személyes Jézushoz-tartozásban. A hívő bizonyosság helyén sokakban homályos és elkötelezettség nélküli vallásos érzés van. Ez a kihívás nem csupán az újonnan megtértek megkeresztelésére vonatkozik, hanem a megkereszteltek Krisztushoz és az evangéliumhoz való megtérítésére is: közösségeinkben nagy gondot kell fordítani arra, hogy a remény evangéliumát elvigyűk mindazokhoz, akik még távol vannak a hittől, vagy eltávolodtak a keresztény élet gyakorlatától. (EiE 47.)

7.Kinek a feladata a misszionálás? "Az egyház természeténél fogva missziós jellegű." (RMi 62) Az apostoli munkára maga Isten küld minden krisztushívőt a keresztség és bérmálás által: ez valamennyiük "joga és kötelessége." (CIC225) Mindenki hivatása, hogy minden körülmények között "hirdesse" Jézust és a belévetett hitet; "vonzzon" másokat a hitre, az evangéliumot tükröző személyes, családi, hivatásbeli és társas életmódjával; "sugározzon" maga körül örömet, szeretetet és reményt, hogy látván jó tetteinket, sokan dicsőítsék mennyei Atyánkat (vö. Mt 5,16), s mintegy "fertőzze meg" és győzze meg őket a jóság; "kovásszá" kell lenni, mely belülről alakítja át és élteti az összes kulturális megnyilvánulásokat. (HVG helyett HVS ©)

8.A sikeres misszió lépései: Első a lelki felkészülés és tanulás: önmagunk evangelizálása és a misszió gyakorlatának elsajátítása. A lelki felkészülés lépései sorában az első lépés, hogy elmélyedjünk az evangélium tartalmában: mit hiszünk és hirdetünk? Ebből következik saját megtérésünk és a Jézussal való bensőséges kapcsolat megerősítése, és meg kell újulnunk Isten végtelen szeretetében a Szentlélek által. El kell sajátítanunk a mások felé forduló keresztény tanúságtétel szabályait és fel kell élesztenünk önmagunkban a keresztség és bérmálás által bennünk szunnyadó missziós küldetést, ugyancsak a Szentlélek befogadása által. Ennek módja közbenjárói imádság a misszió sikeréért. A misszió sikerének kulcsa ugyanis az ima. Evangelizációs tervet kell készítenünk, milyen befogadó csoportokat fogunk kialakítani az újonnan megtértek számára.

9.Az evangelizáció hármas tanúságtételre épül: Az élet tanúságtétele: "Korunk embere inkább hisz a tanúknak mint a tanútóknak, inkább a tapasztalatnak, mint a tanoknak. A tanúságtétel első formája a misszionáriusnak, a keresztény családnak és a templomi közösségnek az élete, amely új magatartásmintát közvetít.

A szavak tanúságtétele "Messzebb távon azonban az élet legszebb tanúságtétele is kevés: 'adjatok számot reménységetekről'. Ezt a reménységünket ki kell fejteni a Jézus Krisztusról szóló világos és egyértelmű beszéddel. Addig nem lehet szó teljes értékű evangelizációról, amíg nem hirdetjük a Názáreti Jézusnak, Isten Fiának nevét, tanítását, életét, igéreteit, Országát és annak igazságát. (EN22) Egyértelműen és világosan meg kell tehát tudnunk fogalmazni üzenetünket. Sőt, minden missziós tevékenységünknek ezen üzenet elhangzását, közvetítését kell szolgálnia. Ellenkező esetben saját öncélű ötleteinket fogjuk megvalósítani, kampányszerűen, amelyek semmíféle lelki hasznot nem hoznak. "Az igehirdetésnek a misszióban mindig elsőbbsége van. Az egyház nem tekinthet el Krisztus kifejezett parancsától; nem szabad az emberek előtt elhallgatnia az

örömhírt, hogy Isten szereti és üdvözíti őket." (RMi44) Miért olyan fontos a Jézus Krisztusról szóló üzenet hangoztatása? Mert nem csak hirdeti Krisztust, de be is vezet jelenlétébe. Ez adja az igehirdetés hatékonyságát: "az evangelizáció mindig magában foglalta annak egyértelmű meghirdetését, hogy Krisztusban minden embernek fől van ajánlva az üdvösség, mint Isten kegyelmének és irgalmának ingyenes ajándéka. Erre irányul minden missziós tevékenység. Ez a misszió az egész egyház életének középpontja. Ennek meghirdetése kiemelkedő és helyettesíthetetlen fontossággal bir a sokféle missziós munkában, mivel bevezet 'Isten szeretetének titkába, aki szoros személyi közösségre hív Krisztusban', s megnyitja a megtérés útját." (RMi 44) A Szentatya itt világosság teszi, hogy a hirdetett evangélium, amely Istennek Kriszusban megnyilvánuló szeretetéről szól, hordozza és valóságosan ki is nyilatkoztatja a hallgatókban ezt a szeretetet! Ugyanakkor csak ez, az Isten Fiáról szóló evangélium hordozza ezt az erőt. Tanúságtevő és igehirdető erőfeszítéseinek közben ezért mindvégig bíznunk kell abban, hogy nem vagyunk pusztán önmagunk eszére és erejére hagyva. Az általunk hirdetett igazságról a Szentlélek, az Igazság Lelke tesz tanúságot (Jn 16,13), egyenesen hallgatóink szívében: "... Ezért a misszionárius nem bátortalanodik el, és hitének tanúságtételétől nem áll el sem ellenséges, sem közömbös környezetben. Tudja, hogy az Atya Lelke szól általa (vö. Mt 10,17-20; Lk 12,11-12) Tudja, hogy nem emberi igazságot hirdet, hanem 'Isten Igéjét', amely sajátos benső és titokzatos erővel rendelkezik." (RMi45) Nem nekünk kell saját erőnkből "megtéríteni" az embereket. A valódi munkát Ő végzi hallgatóink szívében. A mi ajkunkon szólalhat meg az a tanítás, amely üdvösségre vezeti az embereket (vö. Róm 10,8). Mérhetetlen jelentőséggel bir az emberek számára, hogy megnyitjuk-e az ajkunkat ezzel az üzenettel: hogyan higgyenek abban, akiről nem hallottak? És hogyan halljanak, ha nincs, aki hirdessé? ... Eszerint a hit hallásból van. Sőt a meghird

10.A hirdetett üzenet tartalma: "A hithirdetés tárgya Jézus Krisztus, akit megfeszítettek, meghalt és feltámadt. Oáltala szabadulunk meg teljesen és ténylegesen a gonosztól, a bűntől és a haláltól; őbenne ajándékozza Isten az új étetet, az isteni és örök étetet. Ez az a jó hír, amely az embert és az embert és az embertség történetét megváltoztatja, és amelynek megismerésére minden népnek joga van." (RMi 44) A Jézus Krisztusról szóló örömhír hangoztatása tehát erővel bír, olyan erővel, amely megváltoztatja az embert és a történelmet: "... Akkor beszélünk evangelizálásról, amikor az egyház magának az általa hirdetett Isteni Üzenetnek erejével megtéríteni igyekszik az embereket és az emberi közösségeket." (EN18) "Kérve kérlek az Istenre: hirdesd az evangéliumot, állj vele elő, akár alkalmas, akár alkalmatlan. Érvelj, ints, buzdíts nagy türelemmel és hozzáértéssel." (2Tim4,1-2) A misszióval kapcsolatban általában a bátorságról és a lelkesedésről szoktunk beszélni mint szükséges kellékekről. Szent Pál azonban figyelmünkbe ajánl még valamit, mégpedig a hozzáértést. Tudnunk kell pontosan, hogy mi az az üzenet, amit átadunk hallgatóinknak. Fontos tudnunk, mit jelent számunkra a megváltás, amit elhozott nekünk, és hogy pontosan mire akarjuk meghívni hallgatóinkat. Az emberek nagy része nem tud mit kezdeni az olyan fogalmakkal, mint megváltás, üdvösség vagy pedig egyenesen mást ért rajta, mert még a keresztény családi háttérből érkező, de vallásukat mára már nem gyakorló emberek tudatában is keverednek a különböző divatos elképzelések és a nem-keresztény vallások tanításai az egyház tanításával. Egyszóval nagy a káosz, Krisztus világosságára van szükség, nem beszélhetünk össze-vissza. Igehirdetésünkben és lanúságtételünkben az első meghirdetéskor a kérügmát kell átadnunk, ez a görög szó meghirdetést jelent. Ez a keresztény hit legtőmörebb, a hallgatók felé isteni meghívást közvetítő megfogalmazása. Természetesen a kérügmatikus evangelizáció csak a kezdő lépés, és nem meríti ki az evangelizáció tágabban értett fogalmát, vagyis a személy keresztény formálásának folyamatát, hiszen abba a katekézis, a szentségekre való felkészülés, sőt maga a szentségi élet is beletartozik. "Az első meghirdetés a még nem hívőkhöz és azokhoz szól, akik ténylegesen vallási közömbösségben élnek. Feladata, hogy hirdesse az evangéliumot, és megtérésre hívjon... Az első hirdetés, melyre minden keresztény meghívást kap, része a "menjetek" parancsnak, melyet Jézus tanítványainak adott; ezért magában foglalja, hogy idegenben, röviden adja elő mondandóját." (KÁD 61) Erre legtöbbször személyes beszélgetés közben tanúságtétel formájában kerül sor. De vajon meg tudjuk-e fogalmazni hitünk lényegét? Kérügmatikus üzenet középpontjában Jézus Krisztus személye áll, az általa szerzett megváltás és a vele való személyes kapcsolat: "A lerakott alapon kívül, amely Jézus Krisztus, mást senki nem rakhat." (1Kor 2,11) A lényeg, hogy **mondandónk**

középpontjában a Jézushoz fűződő kapcsolatunk álljon, amire meghívjuk hallgatóinkat is.

2012-es tábor: Örömhír-e a hitünk? - Kérdések

A kérügma tartalma

- 1. Isten ma szeret Téged! A mennyei Atya örök szeretettel szeret, akkor is, ha elfordultál Tőle.
- 2. A bűn elválaszt Isten szeretetétől. Bűneid választanak el szeretete és kegyelme teljességétől.
- 3. Jézus már megváltott Téged! Jézus feláldozta magát érted, és ezzel elhárította az akadályt.
- 4. Higgy és térj meg Jézus Krisztushoz! Jézus melletti döntésed és bűnbánatod visszavezet téged az Atyához.
- 5. Fogadd be Isten szeretetét a Szentlélek által! Engedd, hogy Atyád szeretete átalakítsa életedet.
- 6. Jöjj, és légy tagja a keresztény közösségnek! Megmaradásod és kiteljesedésed helye az Egyház.

Kérdések:

- 1. téma: Ki neked az Isten? Mit jelent, hogy Isten az Atyád, s te a gyermeke vagy? Tapasztaltad-e a szeretetét? Mikor? Ha elképzeled magad más vallásúként (iszlám, buddhista, hindu...), mi az, ami számodra túl kevés lenne ahhoz képest, hogy keresztény lehetsz? Karl Rahner a XX. sz. egyik nagy teológusa azt mondta, hogy a XX. sz. kereszténye vagy misztikus lesz, vagy nem lesz keresztény. Ma sokan a keleti vallásokban vagy new ages vallásutánzatokban (pl. agykontroll, reiki, jóga, stb.) keresnek misztikus tapasztalatokat. Szerinted hogyan lehetne misztikusabb a keresztény közösséged és a te keresztény életed? Misztika= Istennel egyesült élet, valamiféle Istentapasztalat. Neked volt-e már személyes Isten-tapasztalatod? Szerinted miben különbözik a keresztény Istentapasztalat és misztika a keleti misztikáktól illetve a "divatos" és torz "misztikusnak nevezett" technikáktól, relaxációs gyakorlatoktól, meditációs tréningektől, különleges tudatállapotoktól, stb...? Üdvözülhet-e egy nem keresztény? Buddha tanítása szerint a földön minden csak szenvedés, múlandó, a szenvedés oka a vágy, az élet, a hatalom, az élvezetek után, a szenvedéstől való szabadulás útja az önzés, az életszomj, a vágy kioltása. Miben különbözik ettől Jézus tanítása? Mit kezdjek a vágyaimmal, amik nem bírnak magukkal, hogyan élhetők ezek meg? Hogyan szentelhetők meg, vagy vannak-e olyan vágyaink, amiket ki kell oltani? Tapasztaltad-e már, hogy azért, hogy elkerülj egy lelki szenvedést, egy újabb csalódást, inkább nem is kezdeményeztél szeretetkapcsolatot? Mit jelent az a kereszténységben, hogy a szeretet engedi magát megsebezni (lsd. Jézus a keresztén)?
- 2. téma: Kész vagy-e beülni a taligába, s rábízni magad a Te Apukád (Atyád) szeretetére? Mi tart vissza? Mennyire bízol benne? Az említett örömhírmondatok közül melyik az, aminek az öröme már valaha betöltött téged (pl. bűnbocsánat, feltámadás, hogy valaki örökre akart, stb...)? Melyek azok az örömhírmondatok, amiket még csak a fejeddel tudsz, de a szívedig nem ért el? Melyek azok a tanítások Krisztus és az Ő Egyházának tanításából, amiket a fejeddel is jobban meg kellene értened? Van-e embered, akivel beszélgess a hitbeli kérdéseidről, kételyeidről? Neked mi segít, vagy mi segítene abban, hogy a hited megerősödjék? Önmagad evangelizálása érdekében mit tehetnél? Hogyan lehetne több öröm a keresztényekben? A média legtöbbször a római katolikus Egyházat támadja. A legerősebb ellenfelet szokták támadni. Jézus megígérte az Egyháznak: "Boldogok vagytok, ha nevemért... hazudozva mindenféle rosszat fognak rátok!" (Mt 5,11) Sokan szégyellik ilyenkor a hitüket. Te büszke vagy-e rá, hogy katolikus vagy? Ha igen, miért? Az Egyház szent, az Egyház tagjai bűnösek, mégsem okolhatók egyes keresztények vagy papok bűneiért a katolikusok. Miért járunk mégis olykor lesütött szemmel? Mivel segítenél egy olyan fiatalnak, aki éppen lázad az Isten ellen, vagy az Egyház tanítása ellen? Sokan vannak, még keresztények is, akik azt mondják, hogy Krisztusnak hisznek, de az Egyháznak nem, s úgy gondolják, hogy az Egyház megmásította Jézus tanítását, ezért annak erkölcsi tanítása vagy dogmái rájuk nézve nem kötelező. Mivel tudnál érvelni amellett, hogy a Katolikus Egyház, amikor tévedhetetlenül tanít, akkor maga Krisztus tanít? Miért jó, hogy van pápánk, s egységes Tanítóhivatalunk? Miért jó, hogy tiszteljük Máriát, hogy van nálunk Szentgyónás, s egyáltalán miért ajándék, hogy katolikusok lehetünk?
- 3. téma: Ki neked Jézus? Ha nem ismernéd Jézust, szerinted mi lenne másképp az életedben, hogyan alakult volna? Mit jelent számodra a Krisztus-követés? A 8 boldogságból melyiknek az örömét tapasztaltad már meg? Európa történelme hogyan alakult volna, ha nem ismerte volna Jézust, s Magyarország történelme milyen lenne, ha mindenki megtérne Jézushoz, mi változna? Mi a megtérés, megváltás? Hogyan tudnád egyszerű szavakkal elmagyarázni egy hitetlennek ezeket a szavakat? Tudnál-e mondani neki, s nekünk megváltottság-tapasztalatot, megtérés-tapasztalatot az életedből?
- **4. téma: Ki neked a Szentlélek Isten? Tapasztaltad-e már a Szentlélek erejét, tüzét vagy kiáradását személyesen vagy közösségben?** A Szentlélek teszi elevenné, valóságossá Jézust és az Ő szavait. A Szentlélek teszi hatékonnyá Jézus szavait, s a Lélek hatására térhetnek meg emberek, ha mi evangelizálunk. Hogyan élhetnénk az Igét radikálisabban? Mit jelent az, hogy aprólékosan ízleljük? Hogyan tudnád a mindennapi életedbe beépíteni, hogy nap mint nap egy Igét gyakorolj? Van-e kedvenc Igéd? Milyen gyakran olvasod a Szentírást? Hogyan tudnál az életeddel evangelizálni? Hogyan tudná közösséged jobban megjeleníteni, hogy hitünk örömhír? Hogyan lehet egy hitetlennek vagy egy kereszténynek az Evangéliumot meghirdetni? A kérügma 6 pontja közül melyikhez tudnál mondani egy-egy személyes tapasztalatot?

